

แนวทางการดำเนินงานแผนงานป้องกันควบคุมโรคหนองพยาธิ

งบประมาณเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ 2567

(โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารและพื้นที่แผนภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี)

เป้าหมาย

1. พื้นที่ :

- ❖ โรงเรียนในพื้นที่ตามแผนการพัฒนา นักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร จำนวน 944 โรงเรียน 56 จังหวัด
- ❖ ชุมชนในพื้นที่แผนภูฟ้าพัฒนา จำนวน 61 ชุมชน ในจังหวัดน่าน

2. ประชากร : นักเรียนและประชาชนทุกคนในพื้นที่เป้าหมาย

เป้าหมายลดโรค (ระดับประเทศ) ประจำปี 2567

1. โรงเรียนและชุมชนในโครงการตามพระราชดำริฯ มีการดำเนินกิจกรรมควบคุมป้องกันโรคหนองพยาธิ ร้อยละ 80
2. อัตราการติดหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในภาพรวมทั้งโครงการ ให้ต่ำกว่าร้อยละ 2

มาตรการสำคัญ

- การตรวจคัดกรองและรักษาหนองพยาธิในทุกโรงเรียนและนักเรียนทุกคนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีการศึกษา และให้การรักษแบบมวลชน
- พัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
- ขับเคลื่อนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสิ่งปฏิกูลในชุมชนให้ได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานให้มีการบูรณาการงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ
- สร้างและพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคหนองพยาธิ

การวัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน (ภาพรวมแผนงาน) ประจำปี 2567

ตัวชี้วัด	Quick win (รายได้ไตรมาส)			
	ต.ค.- ธ.ค. 66	ม.ค.- มี.ค. 67	เม.ย.- มิ.ย. 67	ก.ค.- ก.ย. 67
1. ร้อยละของโรงเรียนและชุมชนในโครงการตามพระราชดำริฯ มีการดำเนินกิจกรรมป้องกัน ควบคุมโรคหนองพยาธิ	20 (ร้อยละ)	30 (ร้อยละ)	30 (ร้อยละ)	
2. จำนวนผู้ได้รับการตรวจคัดกรองและรักษาหนองพยาธิในทุกโรงเรียนและนักเรียนทุกคนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีการศึกษาและให้การรักษาโรคหนองพยาธิ 90,000 ราย	20,000 (ราย)	35,000 (ราย)	35,000 (ราย)	

ตัวชี้วัด	Quick win (รายไตรมาส)			
	ต.ค.- ธ.ค. 66	ม.ค.- มี.ค. 67	เม.ย.- มิ.ย. 67	ก.ค.- ก.ย. 67
3. จำนวนประชาชนในพื้นที่แผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ ในจังหวัดน่าน 12,800 ราย	4,000 (ราย)	4,400 (ราย)	4,400 (ราย)	

วิธีการดำเนินงาน (ระดับพื้นที่) ประจำปี 2567

1. ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมาย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีการบูรณาการงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาหนอนพยาธิอย่างเป็นระบบ
2. ตรวจสอบคัดกรองและรักษาหนอนพยาธิในทุกโรงเรียนและนักเรียนทุกคนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีการศึกษา และให้การรักษาตามชนิดพยาธิที่ตรวจพบ และให้ทำการตรวจคัดกรองและรักษาหนอนพยาธิในผู้ปกครองของนักเรียนที่ตรวจพบพยาธิ
3. สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
4. สนับสนุน/มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสิ่งปฏิกูลในชุมชนให้ได้มาตรฐาน ร่วมกับภาคีเครือข่ายการดำเนินงานในพื้นที่และศูนย์วิชาการเขตที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังต่อเนื่อง
5. จัดหาแหล่งทุนจากหน่วยงานภายในพื้นที่ เช่น สำนักงานจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น
6. รายงานผลการดำเนินการตรวจคัดกรองโรคหนอนพยาธิในนักเรียนและประชาชนในฐานข้อมูลการเฝ้าระวังป้องกันหนอนพยาธิในเด็กเยาวชนตามพระราชดำริฯ (helminth)

การวัดผลสำเร็จการดำเนินงาน (ระดับพื้นที่) ประจำปี 2567

โรงเรียนและชุมชนในโครงการตามพระราชดำริฯ มีการดำเนินกิจกรรมป้องกัน ควบคุมโรคหนอนพยาธิ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนโรงเรียนและชุมชนในโครงการตามพระราชดำริฯ ในพื้นที่

สิ่งสนับสนุนการดำเนินงาน

1. สนับสนุนด้านการตรวจคัดกรองและการรักษาโรคหนอนพยาธิ
  - 1.1 วัสดุวิทยาศาสตร์ในการคัดกรองโรคหนอนพยาธิ และโรคพยาธิใบไม้ตับ
  - 1.2 ยารักษาโรคหนอนพยาธิ ผ่านสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และยารักษาโรคพยาธิใบไม้ตับ ผ่านสำนักงานป้องกันควบคุมโรค
2. สนับสนุนด้านวิชาการ
  - 2.1 สื่อภาพพลิกปรสิตหนอนพยาธิ โปสเตอร์ ไฟล์ชุดนิทรรศการโรคหนอนพยาธิ วิดีโอการตื่นความรู้เกี่ยวกับโรคหนอนพยาธิ ดาวน์โหลดได้ที่ <https://ddc.moph.go.th/>
  - 2.2 แนวทางการปฏิบัติงานโครงการควบคุมโรคหนอนพยาธิในโครงการตามพระราชดำริฯ ดาวน์โหลดได้ที่ <https://shorturl.asia/yNwqR>
  - 2.3 คู่มือการใช้งานฐานข้อมูลการเฝ้าระวังป้องกันหนอนพยาธิในเด็กเยาวชนตามพระราชดำริฯ (helminth) ดาวน์โหลดได้ที่ <https://shorturl.asia/NkYvG>
  - 2.4 คู่มือการอบรมพนักงานจุลทัศน์กร เพื่อการตรวจหาโรคหนอนพยาธิ และโรคพยาธิใบไม้ตับ ดาวน์โหลดได้ที่ <https://shorturl.asia/yNwqR>
  - 2.5 ตำรา เอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการอบรมพนักงานจุลทัศน์กร

ผู้รับผิดชอบแผนงาน

1. นางทองรุ้ กอผจญ   นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
2. นายอัมภัส วิเศษโมรา   นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
3. นางสาวณิชภัทร คูศิริรัตน์   นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

หน่วยงาน : กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

เบอร์โทรศัพท์ 02 590 3180 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sworm99@ddc.mail.go.th